

Predkladacia správa

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“) sa predkladá na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2021.

Hlavným cieľom návrhu zákona je odstrániť konkrétne aplikačné problémy pri uplatňovaní zákona a doplniť legislatívnu úpravu sektora sociálnej ekonomiky, aby sa sociálna ekonomika naďalej rozvíjala a bola prínosom nielen pre zvyšovanie zamestnanosti ale aj iných prospešných cieľov, ktoré sociálna ekonomika podporuje a ktorých hlavným cieľom je prinášať spoločenský prospech.

Návrh zákona zároveň reflektuje na požiadavky podpory rozvoja podnikateľského prostredia na regionálnej ako i na celoslovenskej úrovni, ktoré napomôžu k zníženiu rizika chudoby a sociálneho vylúčenia znevýhodnených osôb a zraniteľných osôb, ktoré sa ťažko vedú začleniť a presadiť na otvorenom trhu práce.

Navrhované úpravy majú viesť do oblasti sociálnej ekonomiky poriadok v zmysle ustálenia pojmov a regulácie, odstrániť prekážky, ktoré rozvoju a posilneniu sociálnej ekonomiky bránia, ako aj dotvoriť systém podpory pre podniky sociálnej ekonomiky, ktorý bude spoločensky prijateľný a bude plne dodržiavať pravidlá štátnej pomoci.

Návrhom zákona sa dopĺňajú nové ustanovenia týkajúce sa problematiky rodinných podnikov v rámci samostatnej časti, čím rodinné podniky nadobúdajú samostatný právny rámec. Zámerom návrhu zákona v kontexte rodinných podnikov je upraviť rodinný podnik zákonnou normou, a to predovšetkým s dôrazom na vymedzenie jeho určujúcich znakov, medzi ktorými je predovšetkým existencia rodinných väzieb. Tieto väzby sú pre rodinný podnik zásadné z pohľadu jeho vnútorného fungovania ako aj z pohľadu ich možného vplyvu na samotné podnikanie. Hlavným cieľom rodinného podniku je nepochybne podnikanie v zmysle Obchodného zákonníka, avšak na rozdiel od bežných podnikov, rodinné podniky môžu klást dôraz aj na kultiváciu rodinných väzieb vo vnútornom prostredí rodinného podniku, posilňovanie rodinných hodnôt a kvality rodinného života, nevynímajúc rozvoj rodinnej hmotnej kultúry a tradície. Rodinný podnik tak neplní len základný cieľ realizácie podnikateľskej činnosti s cieľom tvorby zisku, ale môže mať aj vyšší zámer s cieľom kultivácie a rozvoja rodinného prostredia a tzv. spoločnej rodiny.

Navrhuje sa upraviť rodinný podnik spôsobom, kedy sleduje vlastnú autonómnu líniu sprvu bez primárneho presahu do priestoru sociálnej ekonomiky a podnikov v širšom priestore sociálnej ekonomiky. Rodinný podnik sa však môže stať aktérom sociálnej ekonomiky, subjektom sociálnej ekonomiky, podnikom v širšom priestore sociálnej ekonomiky, či dokonca registrovaným sociálnym podnikom (ak sa tak rozhodne) bez toho, aby sa musel vzdať svojich základných charakteristických znakov ako rodinný podnik.

Návrhom zákona sa v ďalších článkoch novelizujú zákony v súvislosti s úpravou navrhnutou v čl. I. V čl. IV, ktorým sa novelizuje zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa navrhuje o.i. upravenie výšky poskytovania vyrovnávacích príspevkov pre znevýhodnené osoby a ich alikvótne krátenie podľa rozsahu dohodnutého pracovného času.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť 1. januára 2023.

Návrh zákona nemá byť predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh zákona bude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, informatizáciu spoločnosti, na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a sociálne vplyvy a nebude mať vplyv na životné prostredie a služby verejnej správy pre občana. Vplyv návrhu zákona na rozpočet verejnej správy, sociálne vplyvy, vplyvy na podnikateľské prostredie, životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, na služby verejnej správy pre občana a na manželstvo, rodičovstvo a rodinu sú uvedené v doložke vybraných vplyvov.

Návrh zákona bol v dňoch od 12. júla 2021 do 30. júla 2021 predmetom medzirezortného pripomienkového konania prostredníctvom portálu Slovo-Lex. Výsledky pripomienkového konania sú uvedené vo vyhodnotení pripomienkového konania.

Návrh zákona bol dňa 12. júla 2022 prerokovaný Legislatívnou radou vlády Slovenskej republiky, ktorej pripomienky sú do návrhu zákona zapracované.